

**T.C.**  
**GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI**  
**Hukuk Müşavirliği**

**Sayı :** 11985113-641.03.02-2756/

**Konu :** Kovuşturmaya Yer Olm.  
Dair Kararlara İtiraz.

**11.02.2014 / 02756**  
**GÜMRÜK VE TİCARET BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜNE**

Müşavirliğimize tebliğ edilen Kovuşturmaya Yer Olmadığına Dair Kararlar, 06.08.2012 tarihli ve 2012/1 sayılı Genelge doğrultusunda ilgili birime intikal ettirilerek, itiraz edilmesi isteniliyorsa itiraza yarar bilgi, belge ve itiraz sebeplerinin, itiraz süresi de dikkate alınarak ilgili Muhakemat Müdürlüğüne; itiraz yoluna müracaat edilmesinde fayda görülüyor ise alınan vazgeçme onayın Müşavirliğimize gönderilmesi istenilmektedir.

Konuyla ilgili olarak Maliye Bakanlığından (Başhukuk Müşavirliği Muhakemat Genel Müdürlüğü) alınan ve bir örneği ekte gönderilen 23.01.2014 tarihli ve 1667 sayılı yazıda özetle; kovuşturmaya yer olmadığına dair kararlara karşı itiraz yoluna başvurularda gerekli bilgi ve belgelerin gönderilmediği veya süresinde gönderilmediği belirtilerek, karara itiraz nedenlerinin ve ilgili evrakın, itiraz süresinin son gününe bırakılmadan önce ilgili Muhakemat Müdürlüğüne intikal ettirilmesi istenilmektedir.

Bilgilerini ve gereğini rica ederim.

Suavi ÖNAL  
Bakan a.  
I. Hukuk Müşaviri

**EK:**Yazı ve eklerinin örn. (8 sayfa)

**DAĞITIM:**

Gümrükler Genel Müdürlüğü  
Gümrükler Muh. Genel Müdürlüğü  
İç Ticaret Genel Müdürlüğü  
Risk Yönetimi ve Kont. Genel Müd.  
Tüketicinin Kor. ve Piyasa G. Genel Müd.  
Esnaf ve Sanatkarlar Genel Md.  
Kooperatifçilik Genel Müdürlüğü  
Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Genel Müd.  
Tasfiye Hizmetleri Genel Müd.  
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı  
Strateji Geliştirme Başkanlığı  
Personel Dairesi Başkanlığı

Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı  
Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı  
Tüm Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüklerine

**T.C.**  
**MALİYE BAKANLIĞI**  
**Başhukuk Müşavirliği ve Muhakemat Genel Müdürlüğü**

**Sayı :** 26660611/42550-2175

**Konu :** Kovuşturmaya Yer Olm.  
Dair Kararlara İtiraz.

**23.01.2014 / 1667**  
**GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞINA**  
**(Hukuk Müşavirliği)**

İlgi :24.12.2013 tarih ve 4789 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazınızda; Reyhanlı Cumhuriyet Başsavcılığınca verilen ve 23.09.2013 tarihinde Bakanlığımız kayıtlarına giren 03.09.2013 tarihli Soruşturma No:2013/12569 sayılı "Ek Kovuşturmaya Yer Olmadığına Dair Karar"ın 27.09.2013 tarih ve 4323 sayılı ekli yazınız ile Hatay Muhakemat Müdürlüğüne gönderildiği ve 659 sayılı Kanun Hükmünde Kararname hükmü uyarınca gereğinin ifası ile neticesinden Bakanlığımıza bilgi verilmesinin istenildiği,

Ancak, anılan Müdürlükten alınan 08/10/2013 tarih ve IX-4410-2021 sayılı yazıda; konu hakkında anılan karara itiraz edilebilmesi amacı ile gereken bilgi ve belgelerin gönderilmediği, itiraza konu karara bu şekilde itiraz etme imkanının bulunmadığı, henüz açılmış ve takibi Müdürlüklerince başlamış bir dava bulunmadığından 659 sayılı KHK'nın ilgili maddelerine istinaden işlem yapma imkanı bulunmadığı, KHK'nın 8/2 maddesi uyarınca "... dava açılması veya icra takibinde bulunulması isteyen idarenin süreleri riayet etmek kaydı ile bilgi ve belgeleri hukuk birimine göndermesi" gerektiği ve gönderilmediği takdirde sorumlu tutulamayacaklarından bahisle tarafınızca gönderilen yazı ve eki karar örneğinin iade edildiği ve anılan karara süresi içerisinde itiraz edilemediğinin, bildirildiği,

Genel Müdürlüğümüzün 29/4/2009 tarihli ve 18 sıra no.lu İç Genelgesinin 1/4 bölümünde;

*"5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunun 234/1-a/5 maddesinde "Cumhuriyet savcısının, kovuşturmaya yer olmadığı yönündeki kararına kanunda yazılı usule göre itiraz hakkını kullanma." Yetkisi mağdur ve şikayetçiye verildiğinden, kovuşturmaya yer olmadığına dair kararın şikayetçi idareye tebliğ edilmesi gerekmektedir. Ancak tebligatın Muhakemat Müdürlüklerine de yapıldığı uygulamada sıklıkla görüldüğünden, bu durumda usulsüz tebligat yapıldığı ileri sürülebilirse de vakit kaybına neden olmamak için söz konusu karar hakkında suçtan zarar gören idare ile irtibat kurularak, gerekiyorsa tebliğden itibaren 15 gün içinde anılan karara itiraz edilmeli veya karara itirazdan vazgeçme için dosya görüşleriniz eşliğinde Genel Müdürlüğümüze en kısa zamanda iletilmelidir. Kovuşturmaya yer olmadığına dair karar idareye tebliğ edilmiş ise 15 günlük süre idareye tebliğ tarihinde başlayacak, idarenin söz konusu karar hakkındaki görüşleri de dikkate alınarak aynı şekilde işlem yapılacaktır."* düzenlemesinin bulunduğu, bu düzenleme ile usulsüz

tebligat halinde dahi süre kaybına neden olunmaması için karara itiraz edileceği ve karar idareye tebliğ edilmiş ise idarenin karar hakkındaki görüşleri de dikkate alınarak aynı şekilde işlem yapılacağı talimatının verildiği,

Hatay Muhakemat Müdürlüğünün yazısında karara itiraz etmeme gerekçesi olarak gösterilen 659 sayılı KHK'nın 8/2 maddesinin konuyla ilişkisinin bulunmadığı gibi, Genel Müdürlüğümüz düzenlemelerinde idareden görüş gelmediği takdirde hazine avukatına itirazdan vazgeçme yetkisi veren bir düzenlemenin de bulunmadığı,

Bakanlığınız birimlerinin süreler konusunda uyarılacağı belirtilerek hak kaybına sebebiyet verilmemesi için ilgili Muhakemat Müdürlüğünün uyarılması hususu Bakanlığımız takdirine bırakılmıştır.

Bilindiği üzere 4353 sayılı Kanunun yürürlükte olduğu dönemde genel bütçeli idarelerinin adli davalarını takip yetki ve görevi hazine avukatı bulunan yerlerde münhasıran hazine avukatına, hazine avukatı bulunmayan yerlerde ise daire amirine aittir. Bu meyanda, soruşturma sonucunda verilen kovuşturmayaya yer olmadığına dair kararların gereği ilgili genel bütçeli idarenin bu hususta talebi olmasa da hazine avukatlarınca yerine getirilmekteydi (itiraz etmek ya da Bakanlığımıza/muhakemat müdürüne itirazdan vazgeçme teklifinde bulunmak). Aynı şekilde, genel bütçeli idarenin talebi olmasa da suçtan zarar gören idare adına kamu davalarına katılma talebinde bulunulmakta ve davalar takip edilmekteydi.

4353 sayılı Kanunu yürürlükten kaldıran ve 02/11/2011 tarihinde yürürlüğe giren 659 sayılı Kanun Hükmüne Kararnamede ise, idareler aleyhine açılan davalarda hukuk birimlerine bu hususta talep olmadan davayı takip yetki ve görevi yüklenmişken (madde 8/3) idareler adına dava açılabilmesi için ilgili birim amirinin talebi (madde 8/1) aranmış ve davanın açılması talebi ile birlikte ilgili bilgi ve belgelerin süresi içinde hukuk birimine gönderilmesi hususunu dava açılması talebinde bulunan idareye yüklemiştir. (madde 8/2)

659 sayılı KHK'da kovuşturmayaya yer olmadığına dair kararlar hakkında yapılacak işlemlerle ilgili açık bir düzenleme bulunmamakla birlikte, Cumhuriyet Savcısına yapılan soruşturma sonucunda verilen kovuşturmayaya yer olmadığına dair kararının kaldırılarak Cumhuriyet Savcısının iddianame düzenlemesini sağlamaya yönelik olarak Ağır Ceza Mahkemesine yapılacak itirazların da idareler adına adli/idari dava açılmaktan bir farkı bulunmamaktadır. Bu nedenle kovuşturmayaya yer olmadığına dair karara itiraz edilmesi talep eden idarenin itiraz nedenlerini (kovuşturmayaya yer olmadığına dair kararının kaldırılarak kamu davası açılmasını gerektiren hususları) hukuk birimine bildirmesi gerekir.

18/1/2012 tarihli 31 sayılı iç Genelgemizde, (EK-1), "iç Genelgelerin 659 sayılı KHK'ya aykırı hükümlerinin yürürlükten kaldırıldığı, bu KHK'ya aykırı olmayan usul ve esaslara ilişkin hükümlerin uygulanmasına devam edileceği" belirtildiğinden, 18 sayılı İç Genelgenin alıntı yapılan hükümlerinin 659 sayılı KHK aykırı olan kısımlarının uygulanma imkanı bulunmamaktadır.

Nitekim, 22/2/2013 tarihli 35 sayılı İç Genelgemizde (Ek-2) "... Bu aşamada henüz açılmış ve takip edilen bir dava olmadığı için 659 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 11/3 ve 11/4 üncü maddeleri kapsamına giren bir durum bulunmadığından, kovuşturmayaya yer olmadığına dair kararlara itirazdan vazgeçme yetkisinin, ilgili idarenin hukuk birim amirine ait olduğu" belirtilmiştir.

Keza, 3628 sayılı Kanununun 18 inci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca Genel Müdürlüğümüze tebliğ edilmesi gerekirken sehven taşra birimlerimize yapılan tebligatlar üzerine yapılacak işlemler hakkındaki 22/11/2013 tarihli 41 sayılı iç Genelgemizde de (Ek-3) 659 sayılı Kanun Hükmünde Kararname kapsamındaki idareleri ilgilendiren suç

soruşturmaları sonucunda verilen kovuşturmaya yer olmadığına dair kararlar tebliğ edildiğinde, kararın gereği için ilgili idarenin hukuk birimine gönderilmesi gerektiği düzenlenmiştir. Buradaki "gereği için" ifadesinden kastedilenin, "karara itirazdan vazgeçmek ya da itiraz nedenlerini de bildirerek itiraz için muhakemat hizmeti talebinde bulunmak" olduğu tabiidir.

Açıklanan nedenlerle, kovuşturmaya yer olmadığına dair kararlara itiraz edilmesi için Bakanlığımız hukuk birimlerden muhakemat hizmeti talep eden Bakanlığınız birimlerinin, karara itiraz nedenlerini de belirtmek suretiyle ve itiraz süresinin son gününe bırakılmadan evrakların muhakemat hizmeti talep edilen birimlerimize gönderilmesi gerektiği (özellikle tek hazine avukatı bulunan ilçelerde hazine avukatı izinli, raporlu veya başka bir görevde-keşif vs.- olabileceğinden karara süresinde itiraz edilememe riski bulunmaktadır.) hususlarında bilgilendirilmelerinin uygun olacağı değerlendirilmiştir.

Bilgi ve gereğini arz ederim.

Bakan a.  
Ferhan SÖZEN  
Hukuk Müşaviri

#### **EKLER**

Ek-1: 31 sayılı İç Genelge  
Ek-2: 35 sayılı İç Genelge  
Ek-3: 41 sayılı İç Genelge